

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی ، گروه روانشناسی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: روانشناسی تربیتی

عنوان :

رابطه رشد اخلاقی و کارکردهای اجرایی مغز

استاد راهنما :

دکتر داوود معنوی پور

استاد مشاور :

دکتر مهناز استکی

پژوهشگر:

وجیهه اشرفی

زمستان ۱۳۹۱

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

- اینجانب وجیهه اشرفی دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد نا پیوسته به شماره دانشجویی ۹۰۰۷۵۵۳۸۶ در رشته روانشناسی تربیتی که در تاریخ ۱۳۹۱/۱۱/۴ از پایان نامه خود تحت عنوان : رابطه رشد اخلاقی و کارکردهای اجرایی مغز با کسب نمره ۱۹/۷۵ و درجه عالی دفاع نموده ام بدینوسیله متعهد می شوم :
- ۱- این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه ، کتاب ، مقاله و ...) استفاده نموده ام ، مطابق ضوابط و رویه های موجود ، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست ذکر و درج کرده ام .
  - ۲- این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح ، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاهها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است .
  - ۳- چنانچه بعد از فراغت از تحصیل ، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب ، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم ، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم .
  - ۴- چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود ، عواقب ناشی از آن را بپذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت .

نام و نام خانوادگی : وجیهه اشرفی

تاریخ و امضاء :

بسمه تعالی

در تاریخ: ۱۳۹۱/۱۱/۴

دانشجوی کارشناسی ارشد آقای / خانم وجیهه اشرفی از پایان نامه خود دفاع نموده
وبا نمره ۱۹/۷۵ بحروف نوزده و هفتادوپنج صدم و با درجه عالی مورد تصویب قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما

معاونت پژوهش و فناوری

به نام خدا

مشور اخلاق پژوهش

بیاباری از خداوند سبحان و اعتماد به این که عالم محضر خداست و همواره ناظر بر اعمال انسان و به منظور پاس داشتن مقام بلند دانش و پژوهش و نظریه اهمیت جایگاه دانشگاه در اعلامی فرهنگ و تمدن بشری ماد انبجیان و احسنای بیات علمی واحد های دانشگاه آزاد اسلامی متهد می کردیم اصول زیر را در انجام فعالیت های پژوهشی مد نظر قرار داده و از آن تحفظی نکنیم:

- 1- اصل برانت: التزام به برانت جویی از هرگونه رفتار غیر حرفه ای و اعلام موضع نسبت به کسانی که حوزه علم و پژوهش را به شبهه های غیر علمی می آلائند.
- 2- اصل رعایت انصاف و امانت: تعهد به اجتناب از هرگونه جانب داری از هرگونه جانب داری غیر علمی و حفظت از اموال، تجهیزات و منابع در اختیار.
- 3- اصل ترویج: تعهد به رواج دانش و اشاعه نتایج تحقیقات و انتقال آن به بهکاران علمی و دانشجویان به غیر از مواردی که منع قانونی دارد.
- 4- اصل احترام: تعهد به رعایت حریم ها و حرمت ها در انجام تحقیقات و رعایت جانب تقد و خودداری از هرگونه حرمت شکنی.
- 5- اصل رعایت حقوق: التزام به رعایت کامل حقوق پژوهشگران و پژوهشگران (انسان، حیوان، نبات) و سایر صاحبان حق.
- 6- اصل رازداری: تعهد به صیانت از اسرار و اطلاعات محرمانه افراد، سازمان ها و کشور و کلیه افراد و نهاد های مرتبط با تحقیق.
- 7- اصل حقیقت جویی: تلاش در راستای پی جویی حقیقت و وفاداری به آن و دوری از هرگونه پنهان سازی حقیقت.
- 8- اصل مالک مادی و معنوی: تعهد به رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و کلیه بهکاران پژوهش.
- 9- اصل منافع ملی: تعهد به رعایت مصالح ملی و در نظر داشتن پیشبرد و توسعه کشور در کلیه مراحل پژوهش.

تقدیم به:

مادر

که شوق زیبای نفس کشیدن و شیرینی لحظه بایم است

و پدر

که آفتاب بزرگی و مهرش در آسانه قلم، همچنان پابرجاست و هرگز غروب نخواهد کرد

و

آنان که بر من حقی دارند

«ویسجری الله الشاکرین»

سپاس

خدای را که هر چه دارم از اوست

باشکرت از زحمات پدر و مادرم که همواره از آغاز کودکی تا به حال مشوق من در فراگیری و آموختن علم بوده اند.
و باشکرت از اساتید فرهیخته و فرزانه جناب آقای دکتر مصوبی پورو سرکار خانم دکتر استکی که با قبول زحمت راهنمایی و مشاوره
همواره راهنما و راه‌گشای من در انجام این پژوهش بوده اند.
و از استاد فرهیخته و کرامی؛ خانم دکتر باغدادساریانس که زحمت داوری این رساله را پذیرفتند؛ کمال تشکر و قدردانی را دارم

فرم اطلاعات پایان نامه های کارشناسی ارشد

دانشکده روانشناسی و علوم اجتماعی

نام واحد دانشگاهی: تهران مرکزی	کد واحد: ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه: ۱۰۱۲۰۷۰۲۹۰۲۰۲۷
نام و نام خانوادگی دانشجو و جیهه اشرفی	شماره دانشجویی: ۹۰۰۷۵۵۳۸۶	سال و نیمسال اخذ پایان نامه: نیمسال اول ۹۱-۹۲
عنوان پایان نامه کارشناسی ارشد: رابطه رشد اخلاقی و کارکردهای اجرایی مغز		
نام و نام خانوادگی استاد راهنما: داوود معنوی پور	نام و نام خانوادگی استاد مشاور: مهناز استکی	
تعداد واحد پایان نامه ۶	نمره پایان نامه دانشجو(از ۱۸ نمره)	به عدد: ۱۸
تاریخ صدور کد شناسایی: ۱۳۹۱/۳/۲۳	به حروف: هجده	
تاریخ دفاع از پایان نامه: ۱۳۹۱/۱۱/۴	نمره مقاله دانشجو(از ۲ نمره)	به عدد: ۱/۷۵
تاریخ ارائه مقاله: ۱۳۹۱/۱۲/۱	به حروف: یک و هفتادوپنج صدم	
<p>چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده):</p> <p>هدف پژوهش بررسی رابطه رشد اخلاقی و کارکردهای اجرایی در نوجوانان سال اول مقطع متوسطه شهرستان رباط- کریم بود. روش پژوهش از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش کلیه دانش آموزان دختر در حال تحصیل در مقطع اول متوسطه در مدارس دولتی شهرستان رباط کریم در سال ۹۱-۱۳۹۰ و نمونه گیری به صورت تصادفی ساده و تعداد نمونه ۱۶۳ دانش آموز بود. آزمودنی ها به پرسشنامه رشد اخلاقی معنوی پور (۲۰۱۲) و آزمون های نرم افزاری ویسکانسین (۱۹۴۸) و برج لندن (۱۹۸۲) پاسخ دادند. داده ها با استفاده از آزمون همبستگی و رگرسیون مورد تحلیل قرار گرفت. یافته ها نشان داد که بین مؤلفه های حل مسئله کارکردهای اجرایی و سطح پس عرفی رشد اخلاقی و بین پیشرفت تحصیلی و سطح پس عرفی رشد اخلاقی دانش آموزان رابطه معنی دار و مثبت وجود دارد. اما بین سایر اجزای کارکردهای اجرایی (برنامه ریزی، انعطاف پذیری، بازداری) و سطوح رشد اخلاقی رابطه ی معناداری مشاهده نشد. نتیجه گیری: این پژوهش، مبین نقش مؤثر بعضی از اجزای کارکردهای اجرایی در رشد اخلاقی دانش آموزان است.</p> <p>کلید واژه ها: قضاوت اخلاقی- کارکردهای اجرایی- انعطاف پذیری- بازداری- برنامه ریزی- حل مسئله</p>		

امضاء استاد راهنما:

تاریخ

امضاء مدیر گروه:

تاریخ

امضاء ریاست دانشکده:

تاریخ

فهرست مطالب

عنوان صفحه

فصل اول : کلیات طرح

چکیده

۱	مقدمه.....	۱
۴	بیان مسئله.....	۱
۵	اهداف تحقیق.....	۱
۶	اهمیت موضوع تحقیق.....	۱
۷	سوالات یا فرضیه های تحقیق.....	۱
۷	تعیین متغیر.....	۱
۷	تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرها.....	۱

فصل دوم : مطالعات نظری

۱-۲	مقدمه.....	۱
-----	------------	---

بخش اول : مبانی نظری رشد اخلاقی

۱-۱-۲	دیدگاههای فلسفی در رشد و تحول اخلاقی.....	۱۱
۲-۱-۲	دیدگاه های برخی فلاسفه درباره اخلاق.....	۱۱
۳-۱-۲	بررسی دیدگاه های مختلف درباره منشاء اخلاقی.....	۲۰
۴-۱-۲	بررسی دیدگاه بدسرشت بودن ذاتی انسان (روانکاوی).....	۲۲

۲۶	..... بررسی دیدگاه نیک سرشت بودن انسان (مکتب رشدی شناختی)
۳۵	..... مقایسه ای بین دیدگاه پیاژه و دورکیم
۳۶	..... ارزیابی نظرات پیاژه
۳۷	..... دیدگاه اخلاقی لارنس کلبرگ
۳۹	..... مراحل استدلال اخلاقی کلبرگ
۴۲	..... خلاصه نظریات رشدی شناختی
۴۴	..... شباهت بین نظریه های پیاژه و کلبرگ
۴۵	..... ارزیابی نظرات کلبرگ
۴۷	..... رابطه استدلال اخلاقی با رفتار اخلاقی
۴۹	..... رشد قضاوت اخلاقی زنان (گیلیگان)
۵۰	..... مراحل رشد اخلاقی زنان
۵۱	..... ارزیابی نظریه گیلیگان
۵۲	..... بررسی دیدگاه نه خوب و نه بد بودن انسان (رفتاری)
۵۴	..... نظریه شناختی - اجتماعی بندورا
۵۸	..... ارزیابی نظریه بندورا
۵۹	..... رشد اخلاقی از دیدگاه اسلام
۶۴	..... عوامل موثر در رشد از دیدگاه اسلام
۶۷	..... آیا وجدان اخلاقی امری فطری است یا نه؟
۷۰	..... قوانین واحکام اخلاقی مطلق وواقعی هستند
۷۱	..... زنان از نظر رشد اخلاقی مثل مردان است

بخش دوم : مبانی نظری کارکردهای اجرایی

۷۳	..... کارکردهای اجرایی	۱-۲-۲
۷۴	..... سطوح یا مؤلفه های کارکردهای اجرایی	۲-۲-۲
۷۹	..... دیدگاه تاریخی	۳-۲-۲
۸۰	..... کارکردهای اجرایی و لوب پیشانی	۴-۲-۲
۸۵	..... وظایف عمده کارکردهای اجرایی	۵-۲-۲
۸۷	..... بررسی رشد تحول کارکردهای اجرایی	۶-۲-۲
۸۸	..... تحول کارکردهای اجرایی از تولد تا ۲ سالگی	۷-۲-۲
۹۱	..... تحول کارکردهای اجرایی پیش از بلوغ	۸-۲-۲
۹۲	..... رشد و تحول کارکردهای اجرایی در دوران نوجوانی و بلوغ	۹-۲-۲
۹۹	..... خلاصه رشد کارکردهای اجرایی در نوجوانی و بلوغ	۱۰-۲-۲
۱۰۰	..... رشد و تحول کارکردهای اجرایی در بزرگسالی	۱۱-۲-۲
۱۰۱	..... ارزیابی کارکردهای اجرایی	۱۲-۲-۲
۱۰۲	..... سیستم کارکردهای اجرایی دلیس - کاپلان	۱۳-۲-۲
۱۰۶	..... ابزارهای سنجش کارکردهای اجرایی	۱۴-۲-۲
بخش سوم : ارتباط رشد اخلاقی و کارکردهای اجرایی		
۱۰۸	..... رشد اخلاقی و کارکردهای اجرایی	۱-۳-۲
بخش چهارم : پیشینهی تحقیق		
۱۱۲	..... تحقیقات داخلی دربارهی رشد اخلاقی	۱-۴-۲
۱۱۶	..... تحقیقات داخلی درباره کارکردهای اجرایی	۲-۴-۲
۱۱۶	..... تحقیقات خارجی درباره رشد اخلاقی و کارکردهای اجرایی	۳-۴-۲

فصل سوم : روش تحقیق (متدولوژی)

۱-۳ روش تحقیق.....	۱۱۸
۲-۳ جامعه آماری و حجم آن.....	۱۱۸
۳-۳ برآورد حجم نمونه و روش نمونه گیری.....	۱۱۸
۴-۳ روش نمونه گیری.....	۱۱۸
۵-۳ ابزار جمع آوری اطلاعات.....	۱۱۹
۶-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها.....	۱۲۴

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل یافته های تحقیق

۱-۴ مقدمه.....	۱۲۵
الف- آمار توصیفی.....	۱۲۶
ب- آمار استنباطی.....	۱۴۰

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

۱-۵ مقدمه.....	۱۴۴
۲-۵ یافته های پژوهش.....	۱۴۵
۳-۵ پیشنهادهای کاربردی.....	۱۵۳
۴-۵ پیشنهادهای پژوهشی.....	۱۵۴
۵-۵ محدودیت های پژوهش.....	۱۵۴
فهرست منابع فارسی.....	۱۵۵
فهرست منابع انگلیسی.....	۱۶۱
پیوستها.....	۱۶۹

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان	
۱۲۷	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر سن.....	۴ ۴
۱۲۸	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «نوع دست».....	۴ ۴
۱۲۹	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «تحصیلات مادر».....	۴ ۴
۱۳۰	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «تحصیلات پدر».....	۴ ۴
۱۳۱	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «شغل مادر».....	۴ ۴
۱۳۲	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «شغل پدر».....	۴ ۴
۱۳۳	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «مدرسه».....	۴ ۴
۱۳۴	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «برنامهریزی».....	۴ ۸
۱۳۵	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «انعطاف پذیری شناختی».....	۴ ۹
۱۳۶	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «بازداری - کنترل تکانه».....	۴ ۱۰
۱۳۶	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «حل مسأله».....	۴ ۱۱
۱۳۷	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «رشد اخلاقی».....	۴ ۱۴
۱۳۷	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «اخلاق اجتماعی».....	۴ ۱۴
۱۳۸	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «پس عرفی».....	۴ ۱۴
۱۳۸	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «عرفی».....	۴ ۱۵
۱۳۹	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «پیش عرفی».....	۴ ۱۶
۱۳۹	شاخص های آماری مرتبط با بررسی متغیر «پیشرفت تحصیلی».....	۴ ۱۷
۱۴۰	همبستگی میان حل مسئله و سطوح رشد اخلاقی.....	۴ ۱۸

- ۱۹ ۴ همبستگی میان برنامه ریزی و سطوح رشد اخلاقی..... ۱۴۰
- ۲۰ ۴ همبستگی میان انعطاف پذیری و سطوح رشد اخلاقی..... ۱۴۱
- ۲۱ ۴ همبستگی میان بازداری و سطوح رشد اخلاقی..... ۱۴۱
- ۲۲ ۴ رگرسیون چندمتغیری جهت پیش بینی سطح پس عرفی از طریق مؤلفه های کارکرد... ۱۴۲
- ۲۳ ۴ ضرایب رگرسیون مرتبط با جدول ۴-۲۲..... ۱۴۲
- ۲۴ ۴ ضریب همبستگی پیرسون بین متغیرهای «رشد اخلاقی» و «پیشرفت تحصیلی»..... ۱۴۳

فهرست نمودارها

عنوان

صفحه

۱۲۷	.....	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر سن.....	۴	۴
۱۲۸	.....	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «نوع دست».....	۴	۴
۱۲۹	.....	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «تحصیلات مادر».....	۴	۴
۱۳۰	.....	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «تحصیلات پدر».....	۴	۴
۱۳۱	.....	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «شغل مادر».....	۵	۴
۱۳۲	.....	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «شغل پدر».....	۶	۴
۱۳۴	.....	توزیع فراوانی مرتبط با متغیر «مدرسه».....	۷	۴
۱۴۳	.....	ضریب همبستگی پیرسون بین متغیرهای «رشد اخلاقی» و «پیشرفت تحصیلی».....	۸	۴

فهرست شکلها

	عنوان	صفحه
۷۶	انعطاف پذیری شناختی از بیت.....	۱-۲
۷۸	سیستم حافظه کاری بدلی و هیتچ در کمبریج.....	۲-۲

فصل اول:

کلیات طرح

مقدمه

اخلاق^۱ از دیدگاه شناختی- رشدی به عنوان فرایند انجام قضاوت آگاهانه در مورد خوبی یا بدی اعمال تعریف شده است (پیاژه، ۱۹۳۲، به نقل از احدی، ۱۳۷۸). چنانکه در این تعریف دیده می شود، داشتن رفتار اخلاقی مستلزم توانایی انجام قضاوت آگاهانه نسبت به کیفیت اعمال است. طبیعی است که قضاوت آگاهانه وقتی امکان پذیر است که شخص به مرحله ای از کمال عقلی رسیده باشد تا بتواند چنین قضاوت آگاهانه از خود را به ظهور برساند (سیف، ۱۳۸۴). قضاوت آگاهانه توانایی ارزشیابی اصول و معیارهای درست و نادرست در رابطه با خلق و خوی فردی، سرشت و نحوه برخورد فرد با محیط و جامعه (فرمهینی فراهانی، ۱۳۷۸).

پیاژه^۲ (۱۹۶۵/۱۹۳۵) معتقد بود که کودکان دو مرحله درک اخلاقی را پشت سر می گذارند. مرحله اول اصول اخلاقی دگرمختار که تقریباً از ۵ تا ۱۰ سالگی ادامه دارد. در این مرحله کودک تحت تاثیر نفوذ دیگران است و قوانین را به صورت دائمی، تغییرناپذیر و مقدس تصور می کند که حتماً باید از آنها تبعیت کرده و هنگام قضاوت کردن درباره نادرست بودن یک عمل روی پیامدهای عینی آن عمل تاکید می

---

¹ - moral

² - piaget

کند. مرحله دوم اصول اخلاقی خودمختاریا اخلاق فاعلی^۱ است که کودکان در حدود ۱۰ سالگی وارد آن می شوند در این مرحله کودکان می فهمند افراد می توانند در مورد مسایل اخلاقی دیدگاههای متفاوتی داشته باشند (برک، ۲۰۰۱؛ به نقل از محمدی، ۱۳۸۵).

بانیفوذترین رویکرد به رشد اخلاقی، دیدگاه شناختی_ رشدی لارنس کلبِرگ^۲ است که از مطالعات اولیه پیاژه در مورد قضاوت اخلاقی کودک الهام گرفته است وی مانند پیاژه معتقد است که مراحل رشد اخلاقی در هر فرد، بر اساس تواناییهای ذهنی شناختی او تعیین می گردد. همانگونه که در نظریه شناختی پیاژه پیشرفت منطقی در مراحل رشد وجود دارد و هر مرحله ای از رشد، مراحل قبلی را نیز دربر می گیرد، در نظریه کلبِرگ نیز رشد اخلاقی، بر اساس مفاهیم اخلاقی مراحل پیشین، بنیان گذاشته می شود (کریمی، ۱۳۸۵).

کلبِرگ برای بررسی رشد اخلاقی، از روش مصاحبه بالینی استفاده می کرد. او به کودکان و نوجوانان داستانهای اخلاقی می داد که در آن تعارض بین دوازش اخلاقی مطرح بود و سپس از آنان می پرسید شخصیت اصلی داستان چه باید بکند و چرا؟ از نظریه سطح قضاوت اخلاقی به ساخت یانوع استدلالی که شخص به کار می برد، نه محتوای قضاوت آن، بستگی دارد (کلبِرگ، ۱۹۶۳). کارکردهای اجرایی^۳ کارکردهای عالی دستگاه شناختی هستند که به مجموعه ای از تواناییهای شناختی شامل خودگردانی^۴، خود آغازگری^۵ و بازداری^۶، برنامه ریزی راهبردی، انعطاف شناختی و کنترل تکانش گفته می شود (ویانت^۷ و ویلسون، ۱۹۹۴؛ به نقل از علیزاده، ۱۳۸۵).

کارکرد اجرایی، فرایندی جامع است که برای تکالیفی مانند برنامه ریزی، حافظه کاری، کنترل هیجان، مهار، انتقال و همچنین شروع و پیگیری حرکت به کار می رود (استاس^۸، ۲۰۰۲).

---

¹ - subjective-moral

² - cognitive-developmen

³ - Executive function

⁴ - self-regulation

⁵ - Self-initiation

⁶ - Inhibition

⁷ - weuandt&wilson

⁸ - Stussdt

کارکردهای عصبی _ شناختی، ساختارهای مهمی هستند که در هدایت و کنترل رفتار نقش مهمی ایفا می کنند و همینطور کارکردهای عالی شناختی و کنترل تکانه را به انجام می رسانند (ویانت و ویلسون، ۱۹۹۴: به نقل از علیزاده، ۱۳۸۵). تحقیقات متعددی دخالت و شرکت قشر پیشانی میانی^۱ و شیار قدامی^۲ را در حکم اخلاقی نشان دادند. تحقیقات دیگر نشان داده اند که میان نگرش مذهبی و سازگاری فردی و اجتماعی (که یکی از مولفه های کارکردهای اجرایی است) رابطه وجود دارد سهرابیان (۱۳۷۹) و خلیلی (۱۳۷۹).

همچنین نتایج پژوهش دوریز^۳ (۲۰۰۲)، نشان داده که توافق گری، وجدان گرایی و انعطاف پذیری، رابطه معنادار و مثبتی با دینداری در مسیحیان بلژیکی دارد.

ساروگلو^۴ (۲۰۰۲) و مک گری^۵ (۱۹۹۶) معتقدند، افرادی که نمره بالایی در انعطاف پذیری دارند، از نظر دینی نیز رشد یافته تر هستند و افراد مذهبی نمره های بالاتری در عامل وجدان گرایی نسبت به افراد غیر مذهبی دارند.

با توجه به مطالب عنوان شده و نتایج به دست آمده پژوهش حاضر به بررسی رابطه قضاوت اخلاقی با برخی مولفه های کارکردهای اجرایی یعنی (برنامه ریزی، انعطاف پذیری، حل مسئله و کنترل تکانه) می پردازد.

---

¹ - Medial prefrontal cortex

² - Striatum ventral

³ - Duriez

⁴ - Saroglo

⁵ - Mc croe